

Mit hiszünk?

8. rész¹

A metodista hitvallás az anglikán egyház hitcikkelyein alapul. John Wesley a 39 anglikán hitcikkelyt szűkítette le 25-re, ami a metodista közösségek hitvallása lett. Káténkban ezeket a hitcikkelyeket nem sorrendben, hanem tartalmi összefüggésükben tanulmányozzuk.

16. cikkely: A szentségekről

A Krisztus által rendelt szentségek nem csupán a keresztyén hitvallás ismertető jelei vagy jellemzői, hanem sokkal inkább Isten kegyelmének és irántunk való jóakarátának egyértelmű, látható jelei, melyek által láthatatlanul munkálkodik bennünk, és a benne való hitünket nemcsak éleszti, hanem megerősíti és megszilárdítja.

Krisztus, a mi Urunk, két szentséget rendelt az evangéliumban: a keresztséget és az úrvacsorát.

A további öt úgynevezett szentség: a bérálás, a bűnbánat, a papszentelés, a házasság és az utolsó kenet nem tekinthető evangéliumi szentségnek, mert ezek részint az apostoli egyház elkorcsosulásából származtak, részint pedig olyan életviszonyokat tükröznek, melyeket a Szentírás helyesel ugyan, de mégis teljesen más jellegűek, mint a keresztség és az úrvacsora, mert Isten számukra semmilyen látható jelent vagy ünnepélyes szertartást nem rendelt. A szentségeket Krisztus nem azért rendelte, hogy azokat megbámulják vagy körülhordozzák, hanem hogy méltó módon éljenek velük. Csak azoknál van üdvös hatásuk, akik méltóképpen veszik azokat. Akik méltatlanul fogadják, azok, mint Pál apostol az 1Kor 11,29-ben mondja, ítéletet vonnak magukra.

A szentség szó két különböző tartalmat jelöl. A latin *sanctitas* fordításaként valakinek vagy valaminek a szent mivoltára vonatkozik. A latin *mysterium* vagy *sacramentum* fordításaként a keresztyén teológia szakkifejezése bizonyos szertartások megnevezésére. A magyar szentség szó egyaránt használatos a katolikus, az ortodox és a protestáns felekezetekben.

A katolikus egyház tanítása szerint a szentségek Jézus tanítása és beszédei által alapított látható jelek, amelyek Isten kegyelmét nemcsak jelzik, hanem hatékony módon közvetítik is.

A reformáció felismeréseként az anglikán és később ezt követően metodista elődeink a Biblia szövege alapján csak két sákramentumot, azaz szentséget ismertek el: a keresztséget és az úrvacsorát. Mindkettőnek megvan az Ószövetségi előképe, a körülmetélés és a pásza-vacsora, és mindkettőről olvasunk az evangéliumokban.

17. cikkely: A keresztségről

A keresztség nemcsak a hitvallás jele és nemcsak az az ismertetőjel, amellyel a keresztyének különböznek azoktól, akik nincsenek megkeresztelkedve, hanem jelképe az újjászületésnek is. A gyermekkeresztséget az egyházban fenn kell tartani.

- ❖ **Máté 28,18- 20** „Jézus hozzájuk lépett, és így szólt: "Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítóványá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig."
- ❖ **Ap. Csel. 2,41** „Akik pedig hittek a beszédének, megkeresztelkedtek, és azon a napon mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk."
- ❖ **Róma 6,3- 4** „Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik a Krisztus Jézusba kereszteltettünk, az ő halálába kereszteltettünk? A keresztség által ugyanis eltemettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk."

A keresztség révén mindazokat, akik be kívánnak lépni Istennek a Krisztusban felkínált szövetségébe, megkereszteljük az Atyának, Fiúnak, Szentléleknek nevében. Ezáltal őket Isten családjába tartózóknak tekintjük, Isten pedig őket igaznak, azaz a sajátjának tekinti és elköteleződik arra, hogy mind családtagok neki (benne) higgyenek és engedelmeskedjenek. A bűnbocsánatot és az újjászületést nem a keresztség adja, Isten adja, a Szent Lélek munkálja ki, a keresztség ezt csak kifejezi és megpecsételi. Ebből következik, hogy a keresztelés előfeltétele a vallástétel, a szabad, önkéntes döntés Krisztus mellett. Ugyanakkor a kegyelmi szövetségbe nemcsak a hívők, hanem azok gyermekei is bele tartoznak. Már az Ótestamentumban is a választott néphez hozzátartoztak a fiak, sőt azok is, akik, bár nem voltak izraeliták, de osztozni akartak a nép sorsában. Ezért egyházunk mind a felnőtt, mind pedig a gyermekkeresztséget gyakorolja.

18. cikkely: Az úrvacsoráról

Az úrvacsora nem csupán a keresztyének egymás iránti kölcsönös testvéri szeretetének a jele, hanem sokkal inkább Krisztus halála által való váltságunk szentsége. Ezért azok számára, akik szabályszerűen, méltóképpen és hittel veszik: a kenyér, amelyet megtörünk, a Krisztus testével való közösség, és a pohár, amelyet megáldunk, a Krisztus vérével való közösség.

Az átlényegülés tana (transsubstantiatio), más szóval a kenyérnek és a bornak a szent úrvacsorában történő lényegi átváltozása nem bizonyítható a

Szentírásból, hanem ellenkezik annak egyértelmű szavaival, a szentséget kiforgatja természetéből és többféle babonára adott alkalmat.

Krisztus teste az úrvacsorában csak mennyei és lelki módon adatik számunkra, és csak így vesszük és esszük azt. Az eszköz pedig, amellyel az úrvacsorában Krisztus testét vesszük és esszük: a hit.

Ellenkezik Krisztus rendelésével az, hogy az úrvacsora szentségét megőrzik, körülhordozzák, felemelik vagy imádják.

- ❖ **1 Kor 11,23-29** „Mert én az Úrtól vettem, amit át is adtam néktek, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondotta: "Vegyétek, egyétek, ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre." Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: "E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre." Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön. Azért, aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Vizsgálja meg azért az ember önmagát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból. Mert aki úgy eszik és iszik, hogy nem becsüli meg az Úrnak testét, ítéletet eszik és iszik önmagának.

19. cikkely: Az úrvacsora mindkét szín alatti vételéről

Az Úr poharát nem szabad megvonni a laikusoktól, mert Krisztus rendelése és parancsolata szerint az úrvacsora mindkét részét egyformán ki kell szolgáltatni minden keresztyének.

A 16. század reformátorai általában elvetették a katolikus egyház átlényegülési tanát, azt a tanítást mely szerint a mise alatt a bor és ostya valóságosan átváltozik Krisztus testévé és vérévé; valamint azt a szokást is, hogy az úrvacsorát a közönségnek csak egy szín alatt, azaz csak a kenyér alakjában szolgáltatják ki. A protestáns teológia fókuszában a Biblia és a szentségek állnak, az istentiszteletnek így két pillére van: az igei és a szentségi elem. Mind a lutheri, mind a kálvini úrvacsora-tanítás a szentséggel való mind gyakoribb éleést

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET)

Próbaidős tag KÁTÉ 2010/8. rész

szorgalmazza. Az úrvacsora folyamán minden hívő részesül mind a kenyértörésből, mind a kehelyből, azaz a hívek két szín alatt veszik az Úrvacsorát. A kehelybe minden esetben bort töltenek (eltekintve az alkoholfogyasztást még az Úrvacsora alkalmával is bűnnek tartó felekezetektől, ez utóbbiak szőlőlevet használnak). Van, ahol közös kehely jár körbe, de van, ahol minden hívőnek megvan a saját pohárkája. Ugyancsak nem egységes a bor és az ostya külön vétele illetve bemártva vétele.

Csók István: Úrvacsora, 1890

Szabó Júlia: A XIX. század festészete
Magyarországon.

Corvina, Budapest, 1985, 310. kép.

Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

XVI. Benedek pápa misézik

¹ Az összeállításban felhasználtuk:

A metodista egyház hitelveinek és történetének kézikönyve, Budapest, MME

Beinert, Wolfgang : A katolikus dogmatika lexikona, Budapest, 2004. Vigília Kiadó

Ryrie, Charles C.: Theológiai alapismeretek, Budapest, 1996. Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány

Ír hitvallás, Kolozsvár, 1999, Koinónia

és más Internetes forrásokat.